

Briselē, 2026. gada 19. martā
(OR. en)

7538/26

ENV 261
CLIMA 152
ENER 144
IND 200
TRANS 168
ENT 54
SAN 172
DELECT 55

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2026. gada 19. marts
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2026) 126 final
Temats:	KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI par to, kā tiek īstenotas pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, kas Komisijai piešķirtas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/2284 (2016. gada 14. decembris) par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza Direktīvu 2003/35/EK un atceļ Direktīvu 2001/81/EK

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2026) 126 final.

Pielikumā: COM(2026) 126 final

Briselē, 19.3.2026.
COM(2026) 126 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par to, kā tiek īstenotas pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, kas Komisijai piešķirtas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/2284 (2016. gada 14. decembris) par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza Direktīvu 2003/35/EK un atceļ Direktīvu 2001/81/EK

1. Ievads

Direktīva (ES) 2016/2284 par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu ("Direktīva") ir viens no likumdošanas instrumentiem, kas palīdz sasniegt Savienības tiesību aktos noteiktos gaisa kvalitātes mērķus un virzīties uz Savienības ilgtermiņa mērķi sasniegt tādu gaisa kvalitātes līmeni, kas atbilst Pasaules Veselības organizācijas gaisa kvalitātes pamatnostādņēm. Direktīva arī atbalsta Savienības biodaudzveidības un ekosistēmu mērķus un palīdz sasniegt Nulles piesārņojuma rīcības plānā¹ noteiktos gaisa piesārņojuma mērķus.

Direktīvā ir noteiktas valstu emisiju samazināšanas saistības katrai ES dalībvalstij 2020.–2029. gadam un vērienīgākas saistības no 2030. gada. Tā attiecas uz pieciem gaisa piesārņotājiem, kas rada būtisku negatīvu ietekmi uz cilvēka veselību un vidi, proti, šādiem: sēra dioksīds (SO₂), slāpekļa oksīdi (NO_x), nemetāna gaistošie organiskie savienojumi (NMGOS), amonjaks (NH₃) un smalkās daļiņas (PM_{2,5}). Emisiju samazināšanas saistības 2020.–2029. gadam transponē dalībvalstu pienākumus saskaņā ar pārskatīto Gēteborgas protokolu², kas pievienots ANO EEK Konvencijai par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos³ (Gaisa konvencija), kuras puses ir ES dalībvalstis un ES.

Direktīvā ir noteiktas arī monitoringa un ziņošanas prasības attiecībā uz iepriekš minēto piesārņotāju, kā arī citu piesārņotāju vielu valstu emisijām, kuru monitorings jāveic un par kurām jāziņo arī saskaņā ar attiecīgajiem Gaisa konvencijas protokoliem. Šo emisiju paziņošanu veic saskaņā ar Gaisa konvencijā noteikto metodiku.

Direktīva prasa dalībvalstīm pieņemt valsts gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmas (NAPCP), kas ir galvenais pārvaldības instruments, kurš tām ļauj saskaņot un koordinēt rīcībpolitikas un pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu savu emisiju samazināšanas saistību izpildi. Turklāt Direktīva no dalībvalstīm prasa monitorēt gaisa piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ekosistēmām.

Direktīva (ES) 2016/2284 pilnvaro Komisiju pieņemt deleģētos aktus, kas vajadzīgi, lai direktīvu grozītu, tās I pielikumu, III pielikuma 2. daļu, IV un V pielikumu pielāgojot tehnikas vai zinātnes attīstībai vai ar Gaisa konvenciju saistītām norisēm.

Direktīvas 6. panta 8. punktā noteikts, ka Komisija ir pilnvarota III pielikuma 2. daļu pielāgot ar Gaisa konvenciju saistītām norisēm, arī tehnikas attīstībai. III pielikuma 2. daļā ir noteikti emisiju samazināšanas pasākumi, tai skaitā atsauces uz ANO EEK 2014. gada Pamatkodeksu par labu lauksaimniecības praksi amonjaka emisiju samazināšanas jomā un ANO EEK vadlīniju dokumentu par slāpekļa bilancēm, un dalībvalstīm jāapsver šo pasākumu iekļaušana savās gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmās.

¹ COM/2021/400 final.

² [Konvencijai par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos pievienotais 1999. gada Protokols par acidifikācijas, eutrofikācijas un piezemes ozona samazināšanu, kas grozīts 2012. gada 4. maijā \(grozītais Gēteborgas protokols\).](#)

³ [1979. gada Konvencija par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos \(Gaisa konvencija\).](#)

Direktīvas 8. panta 7. punktā noteikts, ka Komisija ir pilnvarota I un IV pielikumu pielāgot ar Gaisa konvenciju saistītām norisēm, arī tehnikas un zinātnes attīstībai. I pielikumā ir noteiktas piesārņotāju emisijas, kuru monitorings dalībvalstīm jāveic, un attiecīgās ziņošanas prasības, kas lielā mērā ir saskaņotas ar Gaisa konvencijas prasībām. IV pielikumā izklāstīts, kādas metodes jāizmanto, lai sagatavotu valstu emisiju pārskatus un prognozes, informatīvos pārskata ziņojumus un koriģētus valstu emisiju pārskatus.

Direktīvas 9. panta 3. punktā noteikts, ka Komisija ir pilnvarota V pielikumu par fakultatīviem gaisa piesārņojuma radītā ekosistēmu ietekmējuma monitoringa rādītājiem pielāgot tehnikas un zinātnes attīstībai un ar Gaisa konvenciju saistītām norisēm.

2. Juridiskais pamats

Direktīvas (ES) 2016/2284 16. panta 2. punkts prasa, lai Komisija ziņotu par to, kā tiek īstenotas 6. panta 8. punktā, 8. panta 7. punktā un 9. panta 3. punktā minētās deleģēto aktu pieņemšanas pilnvaras.

Saskaņā ar minēto noteikumu pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2016. gada 31. decembra un automātiski pagarina uz tikpat ilgu laiku, ja vien ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms minētā laikposma beigām Eiropas Parlaments vai Padome pret to neiebilst.

2021. gadā Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedza pirmo ziņojumu⁴ par deleģēto aktu pieņemšanas pilnvaru deleģēšanu saskaņā ar Direktīvas 16. pantu. Pēc tam pilnvaru deleģēšana tika automātiski pagarināta vēl uz pieciem gadiem līdz 2026. gada 31. decembrim.

3. Deleģēšanas īstenošana

Pilnvarojums tika uzskatīts par nepieciešamu, lai direktīvas I pielikuma, III pielikuma 2. daļas, IV un V pielikuma noteikumus papildinātu vai pielāgotu tā, ka tiek ņemta vērā tehnikas un zinātnes attīstība vai norises, kas saistītas ar Gaisa konvenciju. Pamatojoties uz Direktīvas 8. panta 7. punktu, Komisija pieņēma:

- **Komisijas Deleģēto direktīvu (ES) 2024/299 attiecībā uz metodiku, kas izmantojama ziņošanai par prognozētajām dažu gaisu piesārņojošo vielu emisijām⁵.**

Ar minēto Komisijas deleģēto direktīvu grozīja Direktīvas I un IV pielikumu, tos saskaņojot ar emisiju prognožu ziņošanas detalizācijas pakāpi, kas prasīta pamatnostādņēs⁶ par emisiju un prognožu datu ziņošanu saskaņā ar Konvenciju par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos

⁴ COM(2021) 451 final.

⁵ [Komisijas Deleģētā direktīva \(ES\) 2024/299 \(2023. gada 27. oktobris\), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu \(ES\) 2016/2284 groza attiecībā uz metodiku, kas izmantojama ziņošanai par prognozētajām dažu gaisu piesārņojošo vielu emisijām](#), OV L, 17.1.2024., 1. lpp.

⁶ https://unece.org/sites/default/files/2022-08/ECE_EB.AIR_GE.1_2022_20-2210473E.pdf.

attālumos, kuras Gaisa konvencijas izpildinstitūcija pārskatīja⁷ savā 42. sesijā 2022. gada 12.–16. decembrī.

Pašlaik notiekošā Gaisa konvencijas Gēteborgas protokola un ANO EEK vadlīniju dokumenta par amonjaku⁸ pārskatīšana var radīt papildu vajadzību pielāgot direktīvas pielikumus izmaiņām Gaisa konvencijas⁹ satvarā.

4. Secinājums

Kopš 2016. gada 31. decembra, kad stājās spēkā Direktīva (ES) 2016/2284, Komisija savas ar minēto direktīvu deleģētās pilnvaras ir izmantojusi vienu reizi – lai pieņemtu Komisijas Deleģēto direktīvu (ES) 2024/299.

Komisija uzskata, ka visi pilnvarojumi būtu jā saglabā, jo I pielikuma, III pielikuma 2. daļas un IV un V pielikuma pielāgojumi attiecībā uz tehnikas un zinātnes attīstību vai ar Gaisa konvenciju saistītām norisēm nākotnē var izrādīties vajadzīgi.

Komisija aicina Eiropas Parlamentu un Padomi ņemt šo ziņojumu vērā.

⁷ https://unece.org/sites/default/files/2023-06/Revised_Decision%202022_1%20%28E%29.pdf.

⁸ [ECE/EB.AIR/120](#).

⁹ [ECE/EB.AIR/154](#).